

## EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 47/2014 rd

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar samt till vissa andra lagar som har samband med den**

*Till social- och hälsovårdsutskottet*

### INLEDNING

#### **Remiss**

Riksdagen remitterade den 2 december 2014 regeringens proposition med förslag till lag om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar samt till vissa andra lagar som har samband med den (RP 279/2014 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att ekonomiutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till social- och hälsovårdsutskottet.

#### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

- direktör Heli Backman och övermatematiker Mikko Kuusela, social- och hälsovårdsministeriet

- ledningens rådgivare Erkki Rajaniemi och byråchef Vesa Hänninen, Finansinspektionen
- matematiker Mikko Sankala, Pensionsskyddscentralen
- chefsekonomist Eugen Koev, Akava ry
- expert Antti Tanskanen, Finlands Näringsliv rf
- näringspolitisk chef, chefsekonom Olli Koski, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- matematiker Minna Lehmuskero, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av

- Finansbranschens Centraförbund rf
- Företagarna i Finland rf
- Eläkesäätiöyhdistys — ESY ry.

### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

#### **Motivering**

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om beräkningssättet för solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar. Dessutom föreslås ändringar i regleringen av den lagstadgade arbetspensionsförsäkringens inom den privata sektorn. Propositionen är en del av den totalrevidering av solvensregleringen

vars tidigare delrevideringar av den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen inom den privata sektorn trädde i kraft 2011 och 2013 (EkUU 21/2012 rd). Med hjälp av de revideringar som redan har gjorts har arbetspensionsförsäkrarnas risktäckningskapacitet stärkts. I anslutning till det hänvisar ekonomiutskottet till sina tidigare

utlåtanden bland annat i fråga om upplösning av utjämningsbeloppet.

Förslaget är motiverat, anser utskottet. Den nya modellen för beräkning av solvensgränsen (den så kallade riskfaktormodellen) utvidgar och preciserar riskbedömningen för pensionsanstaltarnas placerings- och försäkringsverksamhet och möjliggör bättre än nu också riskbedömning för nya placeringsprodukter på marknaden. I fortsättningen kan en enskild placering vara föremål för flera olika risker som kalkylmässigt tas i beaktande. Beräkningen av solvensgränsen föreslås bli gjord utifrån pensionsanstaltens totala placeringstillgångar och de nuvarande täckningsreglerna ska ersättas med regler för diversifieringen av placeringar. Utskottet anser att förslaget ger mer heltäckande och effektiva redskap för att följa upp risktäckningskapaciteten och för solvenstillsyn. Målet är att bättre än förr kunna reagera på risker med olika placeringsinstrument och på utvecklingen av avkastningen. Det är viktigt i synnerhet med avseende på solvensen i vårt pensionssystem, men också på grund av sektorns nationalekonomiska betydelse<sup>1</sup>. Den nya regleringen kan också antas ge en mer enhetlig riskbedömning vilket är väsentligt med avseende på såväl regleringens rättvisaspekter, konkurrensspekter som arbetspensionsanstaltarnas gemensamma ansvar.

På lagnivå föreslås bestämmelser om riskklassificering (11 § i lagförslag 1) och genom förordning av statsrådet föreskrivs om bland annat värdet av de konstanter som används vid solvensberäkningen (den förväntade förlusten och väntevärdet för avkastningen för varje riskklass, de konstanter som beskriver korrelationerna mellan riskklasserna samt vissa andra konstanter). Enligt erhållen utredning uppgår antalet parametrar till ca 200. Innehållet i anslutning till att den nya beräkningsmodellen genomförs i praktiken och samtidigt regleringens faktiska

verkningar bestäms således till väsentliga delar på grundval av reglering på förordningsnivå. Enligt propositionen väntas ibruktagandet av den nya modellen inte leda till stora omedelbara ändringar i allokeringen i pensionsanstaltarnas placeringsportföljer. En bedömning är dessutom att regleringen inte heller antas inverka på investeringar i den finländska marknaden (värdet på inhemska placeringar har under de senaste åren varierat mellan 35 och 42 procent). Enligt erhållen utredning bedömer ekonomiutskottet att den nya beräkningsmetoden i någon mån ökar företagens administrativa börda särskilt i fråga om mer komplicerade placeringsprodukter. Samtidigt kan man på så sätt bättre bedöma om egendom har placeras på ett inkomstbringande och betryggande sätt så som lagen förutsätter; fördelarna med den nya regleringen kan således anses överväga nackdelarna.

Trots att vårt pensionssystem delvis grundar sig på förhandsfondering, täcks cirka tre fjärdedelar av arbetspensionsutgifterna genom ett tilldelningssystem med årliga lönebaserade avgifter. Placeringsverksamheten kan också i fortsättningen endast täcka en bråkdel av finansieringsbehovet för pensionerna. Därför vill ekonomiutskottet betona att pensionssystemets solvens primärt tryggas genom så hög sysselsättning som möjligt. Den kan i sin tur främjas genom att trygga konkurrenskraftiga omvärldsvillkor och tillväxtmöjligheter för företagen.

Goda placeringsavkastningar kan bidra till att hålla tillbaka behovet av att höja de lagstadgade pensionsavgifterna. En betydande del av arbetspensionsanstaltarnas placeringar gäller masskuldebrev och aktier (i slutet av 2013 totalt 61,5 procent av placeringsbeståndet). På grund av instabiliteten på marknaden har avkastningen på investeringarna varierat betydligt<sup>2</sup>. Utskottet ser det som väsentligt att regleringen principiellt vill främja att investeringarna sprids. Likaså lägger utskottet vikt vid att regleringen inte hindrar pensionsanstalterna från att eftersträva maximal avkastning på investeringarna inom ramen för

<sup>1</sup> Värdet av placeringstillgångarna i pensionsanstalterna inom den privata sektorn uppgick i slutet av 2013 till 105 miljarder euro, och värdet på hela det lagstadgade arbetspensionssystemet var ca 84 procent i relation till den årliga bruttonationalprodukten.

<sup>2</sup> Under de senaste 17 åren har den årliga genomsnittliga realavkastningen varit 3,9 %.

den reglerade risknivån. Utfrågningen av sakkunniga har inte aktualiserat faktorer som skulle ge grund för att anta att detta mål äventyras med anledning av den nya regleringen.

Ekonomiutskottet välkomnar att propositionen mer än nu betonar skyldigheten för pensionsanstalternas styrelser i fråga om investeringsverksamhet (24 § i lagförslag 1). Styrelsen har utökade skyldigheter i fråga om kapitaltäckningsanalysens riktighet, tidsenlighet och tillämpning. Ekonomiutskottet anser att regleringen i detta avseende ännu tydligare kunde betona styrelsens helhetsansvar för tillgångsförvaltningen. Dessutom ser utskottet det som befogat att vid senare fortsatt utveckling av regleringen i tillämpliga delar beakta ordnandet av procedurer för bolagens egen proaktiva riskhantering och intern kontroll av samma typ som tillämpas i fråga om både liv- och skadeförsäkringsbolagen.

I fråga om arbetspensionsanstalter hänvisar utskottet till sitt utlåtande om ändring av lagen

om arbetspensionsförsäkringsbolag (EkUU 35/2014 rd) och anser att den föreslagna regleringen ytterligare bekräftar det behov av fortsatt utveckling som utskottet har framhållit så att investeringsrelaterad kompetens ska hållas synligare framme också i behörighetskraven för styrelsens medlemmar.

Som det konstateras i propositionen kommer den nya regleringen att ha en betydande inverkan på Finansinspektionens tillsyn. Tillsynsarbetet blir mer proaktivt och heltäckande. Finansinspektionens uppgifter har under senare år ökat betydligt också i andra avseenden. Ekonomiutskottet vill betona behovet av att tillförsäkra ämbetsverken tillräckliga verksamhetsresurser.

#### ***Ställningstagande***

Ekonomiutskottet anför

*att social- och hälsovårdsutskottet beaktar det som sägs ovan.*

Helsingfors den 13 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent  
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml  
medl. Teuvo Hakkarainen /saf  
Harri Jaskari /saml  
Antti Kaikkonen /cent  
Pia Kauma /saml  
Jukka Kärnä /sd

Päivi Lipponen /sd  
Jari Myllykoski /vänst  
Martti Mölsä /saf  
Johanna Ojala-Niemelä /sd  
Arto Pirttilahti /cent  
Kaj Turunen /saf  
Harry Wallin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.